

Så går det för skogsindustrin

- Framtiden talar för den förnybara skogsråvaran

Mats Kinnwall

Chefsekonom
mats.kinnwall
@skogsindustrierna.se,
08-762 72 66

Katrin Heinsoo

Rådgivare Branschstatistik
katrin.heinsoo
@skogsindustrierna.se,
08-762 62 42

Magnus Niklasson

Marknadsanalytiker
Träprodukter
magnus.niklasson
@skogsindustrierna.se,
08-762 72 56

Carl Wangel

Ansvarig kommunikation
och public affairs Sveriges
Träbyggnadskansli
carl.wangel
@trabyggnadskansliet.se,
070-392 88 07

Jakob André

Trävarustatistik
jakob.andren
@skogsindustrierna.se
08-762 72 54

Innehållsförteckning

1. Skogen som urban lösning	2
2. Konjunkturläget I	3
3. Massa	5
4. Papper	8
5. Sågade	12
6. Exportvärde	17

Om rapporten

Rapporten innehåller en redogörelse för utvecklingen och läget för skogsindustrin och dess delbranscher sågverks-, massa- och pappersindustrin. Rapporten innehåller även en prognos för svensk skogsindustris förväntade utveckling, baserad på den globala ekonomiska utvecklingen.

Informationen baseras på officiell statistik och på Skogsindustriernas statistik. Rapporten kommer ut tre till fyra gånger per år och riktar sig till en bred läsekrets av beslutsfattare, journalister, analytiker och andra intressenter. De jämförelser som redovisas avser samma period föregående år om inte annat anges. Rapporten finns även på skogsindustrierna.se.

Sammanfattning

Trots geopolitisk oro och fortsatta terroristdåd fortsätter den globala ekonomin att växa på i stadig takt. Samtidigt är det inte fråga om någon extraordinärt stark global tillväxt. Visserligen tangerar diverse konjunkturbarometrar rekordhöga nivåer men faktum är att tillväxttakterna i flertalet ekonomier är betydligt svagare än vad som noterades de heta åren innan finanskrisen. Läs mer i kapitel 2.

Den svenska massaindustrin har en fortsatt positiv utveckling av produktion och en stabil exportmarknad. Den globala efterfrågan är fortsatt stark och leveranserna fortsätter att stiga. Läs mer i kapitel 3.

Den svenska papperstillverkningen har en stabil tillväxt. Förpackningsmaterial fortsätter sin starka utveckling medan utvecklingen för grafiskt papper har börjat gå tillbaka. Den globala papperstillverkningen varierar beroende på marknad. Läs mer i kapitel 4.

Trävarumarknaden är i god form i början av hösten. Den höga byggaktiviteten i många länder skapar bra efterfrågan på träprodukter. Tredje kvartalet blev det sjätte i rad med stigande priser. Men svagare dollar och pund gör att prishöjningarna på flera marknader begränsas eller uteblir helt när företagen räknar om till svenska kronor. Samtidigt åter stigande råvarukostnader på lönsamheten. Värdet av den svenska exporten fortsätter uppåt. Läs mer i kapitel 5.

Rapporten inleds denna gång med en krönika av vår gästskribent Carl Wangel, som är en ny kraft på Träbyggnadskansliet med ansvar för kommunikation och public affairs.

1. Skogen som urban lösning

Carl Wangel

Debatten om urbanisering och bostadsbrist är ständigt pågående, men det är långt ifrån bara en storstadsfråga. Många städer växer så att det knakar. Lyftkranar har blivit en naturlig bild i våra stadssiluetter. Det offentliga samtalet om bostadsbrist och hög urbanisering pågår på alla nivåer i samhället – i kommuner, på myndigheter och i den nationella politiken. Det här är inte bara en fråga om storstädernas tillväxt utan en fråga för hela Sveriges tillväxt. Den svenska ekonomin drivs framåt av en mycket stark byggkonjunktur, i synnerhet bostadsbyggandet, konstaterar Mats Kinnwall i denna rapport.

Enligt Boverkets bostadmarknadsanalys 2017, gör hela 255 av Sveriges 290 kommuner bedömningen att de har underskott på bostäder. Situationen är problematisk. Med ett högt byggttryck blir efterfrågan på arbetskraft också större. Det gäller inte bara de som bygger, utan också de som planlägger byggandet. Resursbristen pressar i sin tur många kommuner med bland annat längre handläggnings- och byggtider som resultat. För att citera Mats Kinnwall: "Risken för flaskhalsar är det största hotet mot en fortsatt gynnsam utveckling för byggandet." Samtidigt pekar politiken med en tydlig hand att vi ska ställa om till en mer hållbar utveckling med bland annat mindre påverkan på klimatet. Vi ska inte bara bygga bostäder, vi ska bygga ett hållbart samhälle.

Samhällets utmaningar är gemensamma och förväntningarna på samhällsbygget är något som självklart också berör skogs- och träbyggnadsindustrin. I den här rapporten konstaterar Magnus Niklasson att sågverkens leveranser till byggbranschen fortsätter att öka. Med effektiva processer inom prefabricering och byggande, och ett litet klimatavtryck, har träbyggandet blivit en attraktiv lösning för flera av de utmaningar som vi står inför. Förtätning genom att till exempel utnyttja redan hårdgjorda ytor och bygga till - och på - befintliga fastigheter är en av de vanligaste strategierna för att skapa fler platser för bostäder och verksamheter. Med trä som byggnadsmaterial har detta blivit lättare att genomföra. Lättare konstruktioner, mer flexibla lösningar, snabbare byggprocesser och färre störningar talar för ett fortsatt ökande urbant träbyggande.

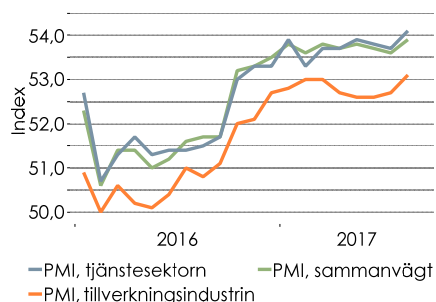
Trots att träbyggandet ökar och idag motsvarar cirka tio procent av flerbostadshusen, parallellt som den nationella politiska viljan talar för ökat träbyggande, finns en hel del frågor att arbeta vidare med. Det handlar bland annat om att höja den allmänna kunskapsnivån men också att slå hål på myter och de "alternativa fakta" som på felaktiga grunder underminerar träets egenskaper och urbana möjligheter. Det handlar också om att vägleda beställare, byggare och beslutsfattare på lokal och regional nivå i att se hela livscykeln när byggande planeras.

Med mer kunskap ökar inte bara intresset för trä och dess egenskaper. Det skapar också förutsättningar för fortsatt hög innovationsgrad i förädlingsleden med ännu smartare konstruktioner, snabbare processer, högre kvalitet samt enklare logistik och byggande. Samtidigt ställer det stora krav på industrierna att hinna leverera. På sikt måste kapaciteten öka för att möta den växande efterfrågan. Enligt rapporten *Industriellt byggande i trä* från Linköpings universitet finns goda förutsättningar för detta. År 2025 skulle så mycket som 50 procent av alla nyproducerade flerbostadshus kunna byggas med trä. Det är viktigt att kapacitetsökningen sker på ett klokt sätt. Vi måste säkerställa att vi kan fortsätta hålla den höga kvalitet och innovationsgrad som idag präglar träbyggnadsindustrin.

2. Konjunkturläget Mats Kinnwall

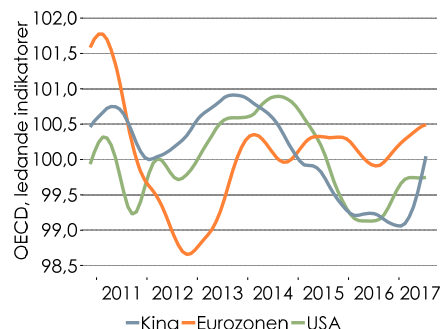
- Obruten global optimism...
- ...men medioker tillväxt
- Sverige: Fortfarande i toppen av tillväxtligan

1.1 Globalt: Fortsatt framtidstro

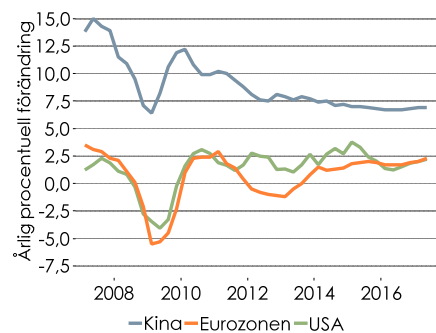
Källa: Macrobond

1.2 Globalt: Bättre fart i Eurozonen

Källa: Macrobond

1.3 Globalt: Måttlig och stabil BNP-tillväxt

Källa: Macrobond

Obruten global optimism...

Trots stor geopolitisk turbulens de senaste månaderna, inte minst i form av högljutt vapenskrammel mellan Nordkorea och USA och terroråd i flera europeiska länder, fortsätter världsekonomin att hacka fram i skaplig takt. Konjunkturbarometrar som till exempel Markits globala inköpschefsindex visar obruten framtidstro såväl inom tillverkningsindustrin som inom tjänstebansherna. **Se diagram 1.1.** Optimismen tog ett språng under förra hösten i samband med att Donald Trump vann USA:s presidentval och har ännu inte svalnat trots att USA:s nya regim inte levererat något väsentligt i termer av ekonomisk politik. Tvärtom har Trumps första nio månader kännetecknats av politisk handfallenhet och diverse skandaler.

När nu utvecklingen i USA för många varit en besvikelse har optimismen istället tilltagit på vår sida Atlanten. **Diagram 1.2** visar hur OECD:s ledande indikatorer utvecklats betydligt bättre i Eurozonen jämfört med t ex i USA och Kina de senaste åren. Till exempel uteblev den tydliga svacka som inträffade i USA och Kina under 2015-2016 nästan helt i Eurozonen. Även om indikatorerna pekat något uppåt de senaste månaderna även i övriga större länder är stämningläget fortfarande högre i Eurozonen.

...men medioker tillväxt

Att döma av uppskrivade barometrar och entusiastisk rapportering i affärspresen får man således lätt intrycket att tillväxten i världsekonomin är extraordinärt stark. Så är dock ingalunda fallet. I själva verket har snart sagt alla större ekonomier fastnat på stabila tillväxttal långt lägre än de vi såg under de heta åren innan finanskrisen. Exempelvis var de årliga BNP-tillväxttalen under andra kvartalet 2017 drygt två procent i såväl Eurozonen och USA och knappt sju procent i Kina. För Eurozonen var detta i paritet med, för USA en procentenhet lägre än och för Kina tre procentenheter lägre än, genomsnittet under decenniet innan finanskrisen. Än så länge finns det alltså inget som tyder på att världsekonomin skulle återgå till den väsentligt högre tillväxttrenden som noterades under epoken innan den Stora Recessionen: The New Normal verkar vara här för att stanna.

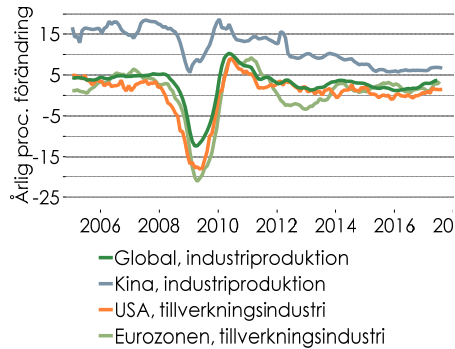
Se diagram 1.3.

Industrikonjunktrens utveckling avviker inte på något påtagligt sätt från den ekonomiska utvecklingen i stort: Industribarometrarna är som nämnts högt uppdrivna men produktionen växer på i måttlig takt även om det skett en viss acceleration under 2017. **Se diagram 1.4.** Fortfarande är det dock en bra bit kvar till de tillväxttal som noterades under åren innan finanskrisen då global industriproduktion växte stadigt med fem procent att jämföra med dagens 3,5 procent. Som framgår av **diagram 1.4** är det i första hand kinesisk produktion som bromsats rejält jämfört med åren innan krisen – från cirka 15 procent till drygt fem procent – men även tillväxten i den industrialiserade världen har mattats rejält.

Sverige: Fortfarande i toppen av tillväxtligan

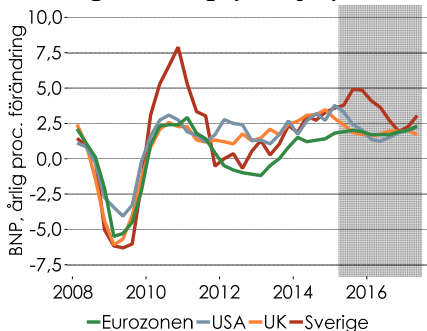
Sveriges ekonomi fortsätter att växa snabbare än flertalet likartade länders även om tillväxtgapet mot ekonomier som Eurozonen, USA med flera har krympt rejält.

1.4 Ingen riktig fart i industrikonjunkturen

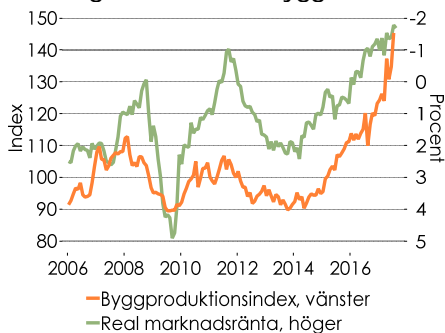
Källa: Macrobond

1.5 Sverige: Tillväxtgapet krymper

Källa: Macrobond

1.6 Sverige: Räntedrivnen byggraket

Källa: Macrobond

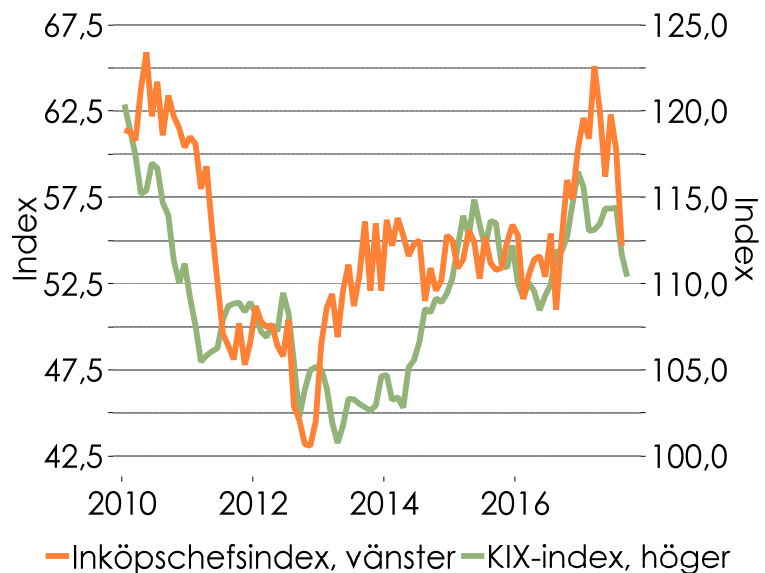
Preliminära data pekade på att BNP växte hela fyra procent under våren men takten har senare reviderats ner till tre procent; fortfarande respektabelt men inte lika uppdeväckande. **Se diagram 1.5.**

Den svenska ekonomin drivs framförallt av en mycket stark byggkonjunktur, i synnerhet bostadsbyggandet, men även näringslivet i övrigt växer på i god takt liksom exporten. Att byggandet utvecklas så starkt är inte överraskande med tanke på att ränteläget varit extremt lågt under mycket lång tid, bygginvesteringarna är sannolikt den sektor som är mest räntekänslig.

Det är uppenbart från **diagram 1.6** att byggandet tog rejäl fart i samband med det snabba fallet i de reala marknadsräntorna med början i mitten av 2014. Realräntefallet har fortsatt även det senaste året i spåren av stigande inflation trots att de nominella räntorna upphört att falla och till och med har börjat stiga. Än så länge finns det inga indikationer på att Riksbanken är på väg att byta spår och tidigare lagda planerade räntehöjningar, trots att inflationen överstigit 2-procentmålet de senaste månaderna. Det betyder att de finansiella förhållandena sannolikt kommer att vara fortsatt mycket gynnsamma för byggandet under de närmaste kvartalen. Finns det något hot mot en fortsatt byggboom handlar det snarare om risken för flaskhalsar, Konjunkturinstitutets barometer pekar på rekordhög arbetskraftsbrist inom byggsektorn.

Den svenska industriproduktionen tog ett språng under sommaren efter att ha utvecklats svagt under vintern och våren. Till betydande del kan den starka utvecklingen kopplas till fordonsindustrin – läs starkt sug efter Volvos nya modeller – men de senaste månaderna har industribarometrarna fallit tillbaka rejält. Det är ännu för tidigt att säga om vi sett ett trendbrott, men **diagram 1.7** visar att PMI och kronkursen varit relativt starkt korrelerade de senaste åren. En gissning är därför att den betydande kronförstärkningen sedan i somras börjat påverka industrin framtidstro i negativ riktning. Återstår att se om tveksamheten även yttrar sig i vikande tillväxt under hösten och vintern.

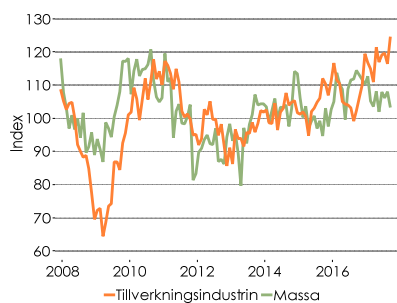
1.7 Bitar kronan huvudet av industrikonjunkturen?

Källa: Macrobond

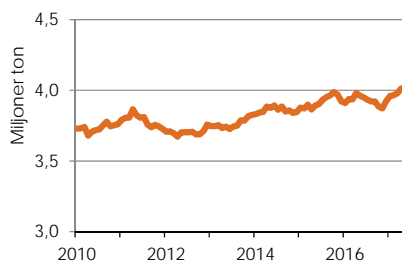
Sammantaget håller Skogsindustrierna fast vid bedömningen från i somras att den svenska ekonomin växer med cirka 2,5 procent 2017 och strax under två procent 2018.

2.1 Förtroendeindikatorn, massaindustrin

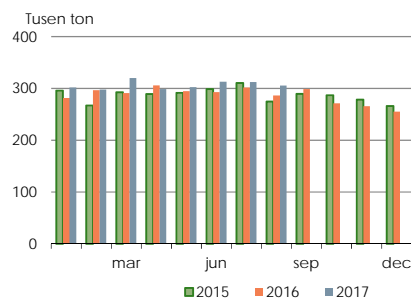
Källa: Konjunkturinstitutet

2.2 Produktion av marknadsmassa, rullande 12 månader

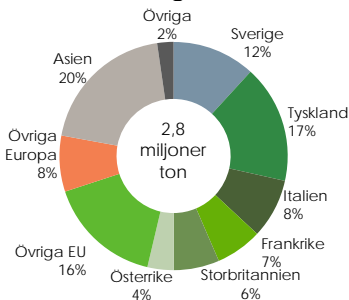
Källa Skogsindustrierna

2.3 Export av marknadsmassa

Källa: Skogsindustrierna

2.4 Sveriges leveranser av massa till olika länder och regioner, 2017

Källa: Skogsindustrierna

3. Massa – marknadsutveckling

Katrin Heinsoo

- Sverige: ökad tillverkning och en stark export
- Globalt: leveranserna fortsätter uppåt

Konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin har stigit till ny högstanivå. Tillverkningsindustrin har haft en god ordertillväxt och har en positiv syn på orderstock och produktion. Konfidensindikatorn för massaindustrin ligger under tillverkningsindustrin. Under de senaste tre månaderna har indikatorn stigit, men under september har indikatorn backat något. Förtroendeindikatorn är över sitt historiska genomsnitt. Branschen har rapporterat om en god ordertillväxt, vilket stämmer väl överens med utfallet för massaindustrin, även produktionen förväntas utvecklas positivt den närmaste framtiden. **Se diagram 2.1.**

Massaproduktionen stiger

Den totala massaproduktionen i Sverige, både marknadsmassa och massa för eget behov, har ökat med 5,8 procent till 8,2 miljoner ton. Av dessa har 5,3 miljoner ton använts inom företagen för den egna pappersproduktionen.

I rapporten framöver behandlas enbart den massa som säljs på den öppna marknaden. Den kemiska massan består av sulfat och sulfit. 70 procent av marknadsmassan utgörs av blekt barrsulfat och de resterande fördelas på övrig kemisk massa och mekanisk massa med 20 respektive 10 procent.

Tillverkningen av marknadsmassa har fortsatt sin positiva tillväxt under året, det är bland annat en effekt av att ny kapacitet har kommit i bruk. Till och med augusti har produktionen av marknadsmassa gått upp med åtta procent till 2,9 miljoner ton. Tillverkningen av kemisk massa har gått upp med åtta procent medan den mekaniska massan har stigit med elva procent. Det enskilt största produktsegmentet som produceras i Sverige är blekt barrsulfat och här har tillverkningen ökat med åtta procent. **Se diagram 2.2.**

Massaleveranser i förändring

De svenska massabrukens leveranser av marknadsmassa har fortsatt sin gynnsamma utveckling under året. Samtliga massasegment visar en uppgång av de totala leveranserna med mellan fyra och sex procent. De totala leveranserna var till och med augusti 2,8 miljoner ton. Till den svenska marknaden har det levererats 331 000 ton, en positiv förändring med fem procent. Exporten av de olika massasegmenten har också utvecklats gynnsamt. Totalt har det exporterats 2,5 miljoner ton. Exporten av mekanisk massa har gått upp med knappt fem procent till 227 000 ton. Den kemiska massan har däremot stigit med nästan sex procent. Blekt barrsulfatmassa, den enskilt största segmentet, har visat en förbättring med 5,6 procent. **Se diagram 2.3.**

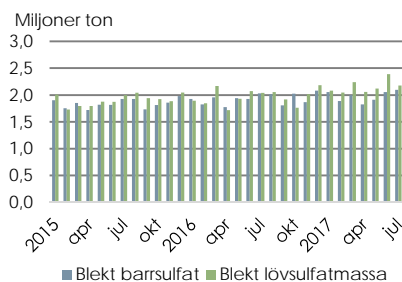
Leveranserna till vår störst mottagarregion, EU, har förbättrats. Till och med augusti månad har exporten gått upp med 1,7 procent. Totalt har vi levererat 1,6 miljoner ton massa till EU. **Se diagram 2.4.**

Till vår enskilt största marknad, Tyskland, har leveranserna förbättrats med tre procent. Den tyska marknaden står som mottagare av 17 procent av Sveriges leveranser. Leveranserna av massa till andra stora marknader, som Italien, Storbritannien och Frankrike, har också visat en ökning med mellan fem och 20 procent.

Exporten till Asien, vår näst största mottagarregion, har gått upp med 13 procent och var vid augusti månads utgång 556 000 ton. Nästan hälften av dessa leveranser går till Kina. Andra stora mottagarländer i Asien är Indien och Indonesien. Leveranserna till Kina har stigit medan leveranserna till Indien och Indonesien har backat. En stor del av den massa som levererats till Asien, består av dissolvingsmassa, det vill säga en massa som till stor del används för textiländamål.

De senaste åren har produktionen av marknads massa varit oförändrad eller minskat något. Under året har ny kapacitet av massa körts igång och förväntas nå full kapacitet under året och ge en gynnsam utveckling av produktion och leveranser. Med detta förväntas massaproduktionen och exporten under året att växa. Om utvecklingen fortsätter, ser vi även en positiv trend under 2018.

2.5 Världens produktion av blekt barrsulfat

Källa: European Pulp Industry Sector, Skogsindustrierna

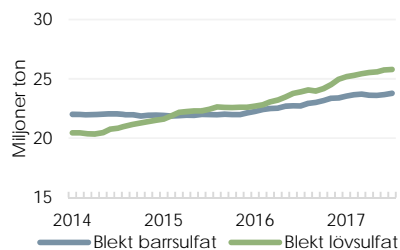
Globalt fortsatt stark efterfrågan

Den gynnsamma tillväxten av blekt sulfatmassa i världen har fortsatt. Hittills i år har det globalt producerats nästan 29 miljoner ton blekt sulfatmassa, en uppgång med sju procent, enligt statistik från European Pulp Industry Sector.

Tillverkningen av blekt lövsulfat har gått upp med elva procent, medan produktionen av barrsulfat har stigit med tre procent. Fram till och med juli har det i världen tillverkats 15 miljoner ton lövsulfat och nästan 14 miljoner ton barrsulfatmassa. **Se diagram 2.5.**

Den globala massamarknaden har utvecklats positivt. Efterfrågan av blekt sulfatmassa har stigit med fyra procent. Mer än hälften av leveranserna har utgjorts av blekt lövsulfatmassa. De senaste två åren har vi sett en utveckling där leveranserna av lövsulfat i världen har ökat i en snabbare takt än blekt barrsulfat. Efterfrågan av blekt lövsulfat har följt utvecklingen av tissueproduktionen i världen. De senaste åren har tissueproduktionen stigit med fyra procent per år. Tillväxten av tissue har varierat i de olika regionerna. Den har ökat framförallt i Asien, i länder som Kina, Japan och Sydkorea. Utvecklingen av blekt barrsulfat är kopplat till tillverkningen av förpackningsmaterial. Även här har den globala produktionen ökat, men i en lägre takt. Efterfrågan från de olika marknaderna har skiftat i takt med produktionsförändringarna. **Se diagram 2.6.**

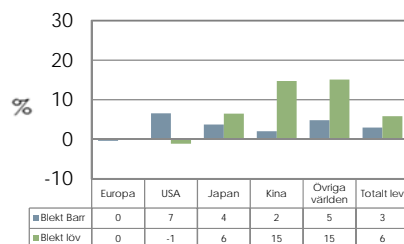
2.6 Globala massaleveranser, rullande 12 månader

Källa: European Pulp Industry Sector, Skogsindustrierna

Utvecklingen för de olika marknaderna har varierat. Leveranserna till Europa är oförändrade för både blekt barrsulfat och blekt lövsulfat. För den amerikanska marknaden har tillväxten av blekt barrsulfat ökat med sju procent medan marknaden för blekt lövsulfat har gått tillbaka med en procent. Övriga marknader har en fortsatt positiv tillväxt, med ökningarna både i Kina och Japan av både barr- och lövsulfatmassa. **Se diagram 2.7.**

2.7 Globala massaleveranser, ackumulerad procentuell förändring 2017 jämfört med 2016

Källa: European Pulp Industry Sector, Skogsindustrierna

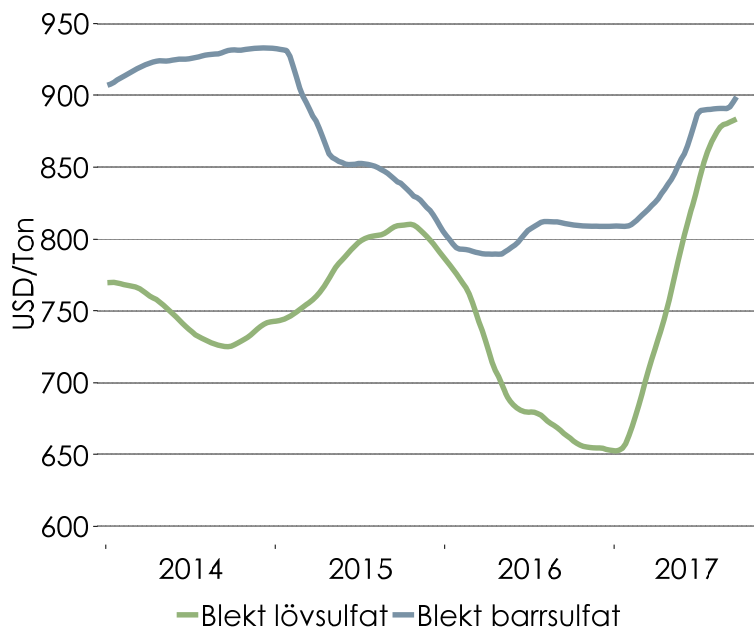
Tillväxten inom den globala massamarknaden drivs fortfarande av Kina, dit 30 procent av världens massa levereras. Leveranserna till Kina har återhämtat sig, efter en nedgång under det andra kvartalet. Trots det ser vi att de totala leveranserna hittills i år har vuxit med drygt åtta procent. Det är framförallt blekt lövsulfatmassa som har ökat.

Höjda massapriser

Massapriserna kan röra sig snabbt både uppåt och nedåt. Lagerförändringar, kapacitetsutnyttjande och marknadsförväntningar hos köpare och säljare har stor inverkan på prisutvecklingen. Även valutaförändringar har betydelse.

Sedan årets början har priset för både barr- och lövsulfatmassa haft en fortsatt uppgång. Priset för blekt lövsulfat har under året stigit med hela 30 procent motsvarande 200 USD och priset var vid augustis utgång 860 USD. Snittpriset för blekt lövsulfat har varit stabilt under juli och augusti, det finns inga förväntningar på prishöjning under de närmast kommande månaderna.

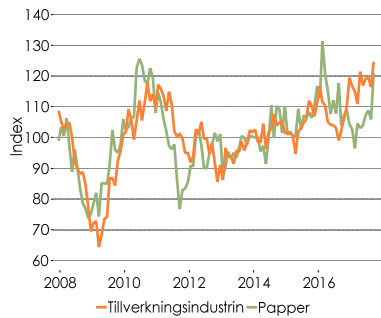
2.8 Prisutveckling, blekt barrsulfatmassa och blekt lövsulfatmassa

Källa: Macrobond

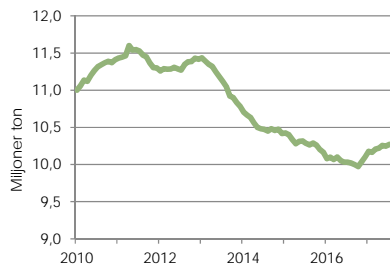
Snittpriset för blekt barrsulfatmassa har fortsatt uppåt. Det har aviserats om prisökningar till september, men redan i augusti höjdes priset till ett snittpris på 900 USD. Från årets början har snittpriset gått upp med ca 90 USD. Prisutvecklingen framöver är svår att förutse då det byggs ny kapacitet. Men under den närmaste framtiden förväntas dock priset för barrsulfatmassa att stiga.

3.1 Förtroendeindikatorn pappersindustrin

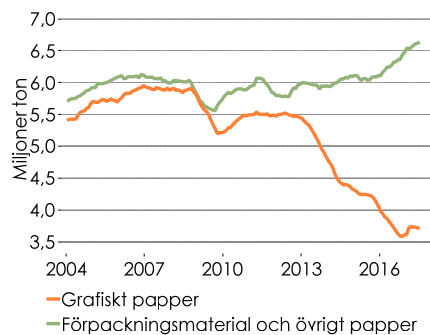

Källa: Konjunkturinstitutet

3.2 Sveriges pappersproduktion, rullande 12 månader

3.3 Produktion av papper, fördelat grafiskt papper och övriga papperskvaliteter, rullande 12 månader

Källa: Skogsindustrierna

4. Papper - marknadsutveckling

Katrin Heinsoo

- Förpackningsmaterial går upp
- Grafiskt papper backar
- Den europeiska pappersindustrin är fortsatt stabil

Konfidensindikatorn för pappersindustrin följer utvecklingen för hela tillverkningsindustrin, med en stark uppgång i september månad. Indikatorn har en klart högre nivå än sitt historiska genomsnitt, och är i nivå med hela tillverkningsindustrin. Företagen har en förhoppning på den närmaste framtiden, de ser en gynnsam utveckling av både produktion och ordergång. **Se diagram 3.1.**

Under augusti har den svenska papperstillverkningen legat kvar på sin förändringstakt på två procent. Den totala produktionen har stigit till 6,9 miljoner ton. **Se diagram 3.2.** Överlag visar de flesta papperssegment en positiv utveckling, medan utfallet för de olika delsegmenten varierar.

Den grafiska produktionen går bakåt

Grafiskt papper har under de senaste åren haft en negativ utveckling av produktionen, men under året har tillverkningen ökat. I början av året var tillväxten högre. Det verkar fortfarande finnas en cyklisk komponent i efterfrågan för grafiskt papper. Emellertid har produktionen minskat de senaste månaderna till en sammanlagd produktion på 2,4 miljoner ton.

Utvecklingen för de olika segmenten inom grafiskt papper varierar. Tillväxten för tidningspapper har efter en stark inledning i början av året mattats och närmast sig samma nivå som föregående år. Hittills i år har produktionen minskat med 0,5 procent. Det träfria pappret, såsom kontorspapper och A4 papper, har fortsatt sin negativa utveckling, produktionsminskningen har legat stadigt på en sju procentig tillbakagång. Det trähaltiga pappret, bland annat magasinpapper, har fortsatt sin positiva trend, dock i ett lugnare tempo. Tillverkning har stigit med dryga två procent.

Förpackningsmaterial, kurvan fortsätter uppåt

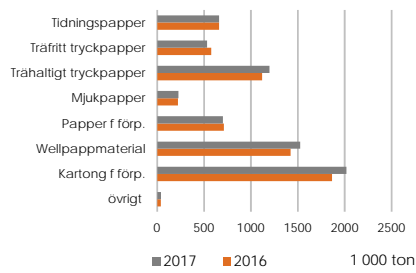
Förpackningsmaterial har fortsatt sin gynnsamma produktionsutveckling. Ökningstakten har under året legat på ett genomsnitt av fyra procent. Till och med augusti har det tillverkats 4,2 miljoner ton förpackningsmaterial. För kartong för förpackningar, det största segmentet inom området, har produktionen gått upp med 5,5 procent till 2 miljoner ton. Det näst största segmentet, wellpappmaterial, som bland annat innehåller kraftliner, har stigit med nästan fem procent till 1,5 miljoner ton. För det minsta segmentet förpackningspapper, där säck och kraftpapper ingår, är produktionen oförändrad, det vill säga 693 000 ton. Mjukpapperstillverkningen har varit fortsatt stabil och produktionen har ökat med en procent. **Se diagram 3.3.**

Leveranserna fortsätter uppåt

De inhemska leveranserna såväl som exporten har fortsatt sin tillväxt. Leveranserna till den svenska marknaden har till och med augusti ökat med två procent medan exporten har gått upp med nästan fem procent. Fortfarande har mjukpappersleveranserna till den svenska marknaden en tillbakagång medan grafiskt papper och förpackningsmaterial har gått upp med två respektive fyra procent. Utfallet av leveranserna för de olika papperssegmenten varierar.

3.4 Leveranser per papperskvalitet

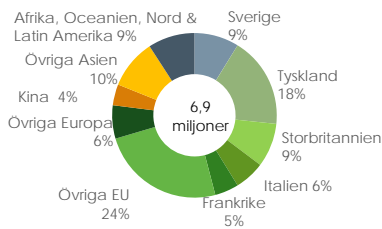

Källa: Skogsindustrierna

De totala leveranserna av tidningspapper är på samma nivå som föregående år. Segmentet träfritt papper visar en tillbakagång av de totala leveranserna och har fortsatt sin nedåtgående kurva. Också förpackningspapper har backat något under året. Däremot visar de övriga segmenten en uppgång. Både trähålligt tryckpapper och wellpappmaterial har ökat med sju procent vardera och kartong för förpackningar har stigit med åtta procent. **Se diagram 3.4.**

EU-regionen är den största mottagaren av svensk pappersexport. Närmare 70 procent av Sveriges export går hit. Hittills i år har leveranserna till EU stigit med två procent till 4,3 miljoner ton. De totala leveranserna till Asien har fortsatt uppåt, liksom försäljningen till Afrika, Nord- och Latinamerika. Däremot har exporten till övriga Europa sjunkit något, det är framför allt leveranser till Norge som minskat.

3.5 Sveriges leveranser av papper

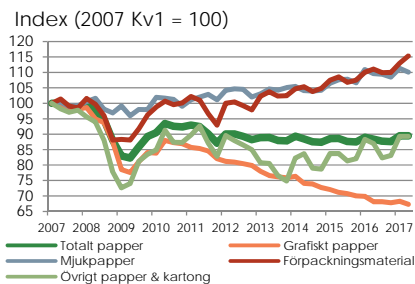

Källa: Skogsindustrierna

Under året har leveranserna till Sveriges enskilt största marknad Tyskland gått upp med fem procent. Här följs trenden med minskade leveranser av grafiskt papper och ökade leveranser av förpackningsmaterial. Tyskland är överlag det största mottagarlandet i nästan samtliga segment. Det enda undantaget är mjukpapper, där våra nordiska grannar Norge och Danmark är de största marknaderna. Andra stora marknader inom Europa för de svenska leveranserna är Storbritannien, Italien och Frankrike. Utvecklingen av leveranserna har varierat, exporten till Frankrike och Italien har ökat medan leveranserna till Storbritannien har backat. **Se diagram 3.5.**

En marknad som visat stadigt tillväxt är leveranserna till Asien. 15 procent av exporten skeppas till Asien och det är framförallt förpackningsmaterial som skickas dit. Förpackningsmaterial utgör nära tre fjärdedelar av de asiatiska leveranserna. Kina är det enskilt största mottagarlandet i regionen och kartong för förpackningar är det enskilt största segmentet till Kina och regionen.

3.6 CEPI produktion per kvalitet

Källa: CEPI, Skogsindustrierna

Den svenska papperstillverkningen har de senaste åren haft en nedåtgående kurva, men under 2016 skedde stora ombyggnader inom olika produktsegment, som nu är i gång. Det har också skett om- och förbättringsarbeten som påverkar kapaciteten, och nya projekt startar under året. Under innevarande år beräknar vi en tillväxt av den totala pappersproduktionen med cirka två procent, vi ser även en möjlighet till tillväxt även kommande år.

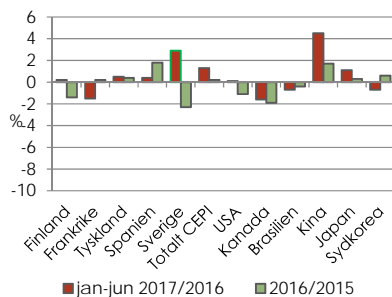
Stabilt Europa

Den senaste statistiken från CEPI, Confederation of European Paper Industries, visar att den totala europeiska papperstillverkningen har utvecklats positivt. Produktionen under perioden januari - juli har ökat med en procent till 53,7 miljoner ton. CEPI-länderna representerar 86 procent av Europas pappersproduktion.

Se diagram 3.6.

Det grafiska pappret har fortsatt sin produktionsminskning medan de övriga segmenten har haft en gynnsammare tillväxt. Den grafiska produktionen har gått tillbaka med tre procent. Hittills i år har det tillverkats 19,3 miljoner ton. Det träfria segmentet (bland annat kontorspapper), som svarar för nästan hälften av produktionen inom den grafiska sektorn, visar en minskning med en procent till och med juli. Det trähålliga tryckpapperet, som bland annat används för magasinpapper, har också gått tillbaka med en procent och svarar för 35 procent av produktionen. Resterande 19 procent, som utgörs av tillverkning av tidningspapper, har backat med fem procent i år. I Europa står Tyskland för nästan en fjärdedel av produktionen av grafiska papper. Finland är nummer två med 16 procent och Sveriges andel är drygt tio procent.

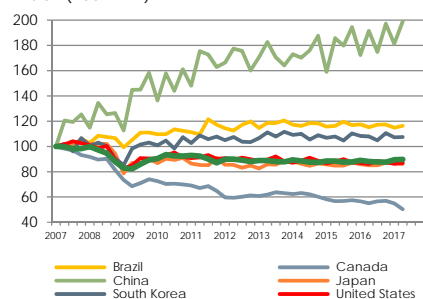
3.7 Pappersproduktion i vissa länder, procentuell förändring

Källa: CEPI, Skogsindustrierna

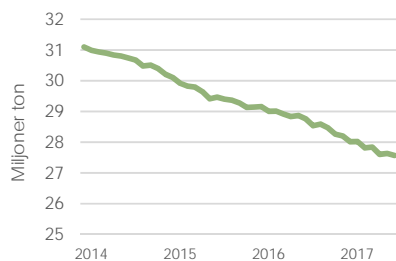
3.8 Världens pappersproduktion

Index (2007 kv1)

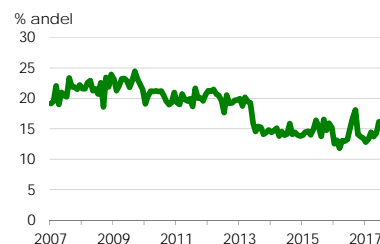
Källa: CEPI, Skogsindustrierna

3.9 Europeisk efterfrågan av grafiskt papper, rullande 12 månader

Källa: CEPI, Skogsindustrierna

3.10 Sveriges andel av Europas leveranser av tidningspapper

Källa: EURO-GRAPH, Skogsindustrierna

Mjukpapper fortsätter sin stabila produktionsutveckling och har under året haft en ökningstakt på en procent. Det har producerats 4,3 miljoner ton mjukpapper och de största tillverkningsländerna är Italien och Tyskland.

Produktionen av förpackningsmaterial har fortsatt att öka med fyra procent till 27,3 miljoner ton. Även när det gäller förpackningsmaterial har en fjärdedel av produktionen skett i Tyskland. I Sverige har 13 procent av Europas förpackningsmaterial producerats medan Italien och Frankrike svarar för cirka tio procent vardera. Samtliga segment inom förpackningsmaterial har haft en gynnsam förändring.

Tillväxten inom de olika CEPI-länderna varierar. I Tyskland, som svarar för en fjärdedel av Europas tillverkning av papper, har pappersproduktionen ökat under det andra kvartalet. Fram till och med juli har tillverkningen stigit med 0,6 procent till 13,3 miljoner ton. Sveriges och Finlands produktion har nått dryga 6 miljoner ton vardera under denna period och de båda länderna svarar för elva procent av CEPI-ländernas produktion. **Se diagram 3.7.**

Global översikt; produktion

Den globala pappersproduktionen har varierat under årets första sex månader. Fortfarande drivs tillväxten genom tillverkningen i Asien. Enligt uppgifter från den kinesiska statistikbyrån fortsätter den kinesiska produktionen av papper att stiga. Kinas pappersproduktion har fram till och med juni månad ökat med fyra procent till 74 miljoner ton. Däremot har landet tillverkning av tidningspapper sjunkit med 12 procent. Även Japan har fortsatt sin produktionstillväxt, med en procent till 13,2 miljoner ton, för de första sex månaderna i år. USA har för första gången i år visat en positiv förändring av produktionen, en ökning med 0,1 procent till drygt 45 miljoner ton. Produktionen av papper i Kanada har för samma period minskat med knappt två procent till 5 miljoner ton. Brasiliens och Sydkoreas pappersproduktion visar båda en tillbakagång med 0,7 procent. Tillverkningen i världen fortsätter att stiga för både mjukpapper och förpackningsmaterial. **Se diagram 3.8.**

Fortsatt tillbakagång av grafiskt papper

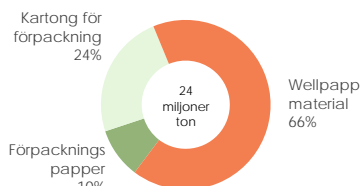
Utvecklingen av den europeiska marknaden för grafiskt papper visar fortfarande en negativ förändring, den nedåtgående takten har dock mattats av under de senaste månaderna, enligt den senaste statistiken från EURO-GRAPH (the European Graphic Paper Industry). De europeiska leveranserna av grafiskt papper har totalt gått tillbaka med en procent till 16,3 miljoner ton. Leveranserna till de utom-europeiska marknaderna har ökat medan leveranserna inom Europa har minskat. Drygt 80 procent av leveranserna sker inom den europeiska marknaden. Den europeiska efterfrågan av grafiskt papper har under de första halvåret sjunkit med tre procent till 13,6 miljoner ton. **Se diagram 3.9.**

Utvecklingen för de olika segmenten inom grafiskt papper varierar. Tidningspapper som fortfarande är det största segmentet, har fortsatt minskat, den europeiska efterfrågan har reducerats med nästan sju procent. Leveranserna från Europa har återhämtat sig något, men har hittills minskat med fyra procent. Sveriges andel av den minskade tidningspappersmarknaden har varit fortsatt stabil och ligger runt 15 procent. **Se diagram 3.10.**

SC papper, som bland annat använts till magasinpapper, har haft en fortsatt gynnsam tillväxt, både gällande efterfrågan i Europa och leveranser från Europa. Båda har ökat med två procent.

Det näst största segmentet, där kontorspapper ingår, har visat en liten ökning i efterfrågan, medan nivån av de europeiska leveranserna har avtagit något. Även obestruket trähaltigt papper, som kan användas till förbättrat tidningspapper, bokpapper mm, har visat en förbättring av leveranserna. För LWC och MWC, som framförallt används till tidskrifter, kataloger och reklammaterial, har det första halvåret i år gett minskade leveranser och en nedgång av den europeiska efterfrågan.

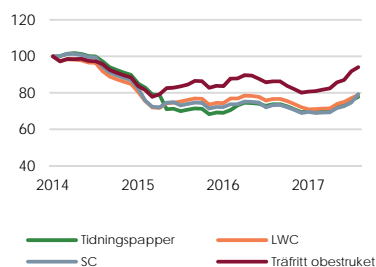
3.11 Förpackningsmaterial i Europa

Källa: CEPI, Skogsindustrierna

3.12 Prisutveckling grafiskt papper

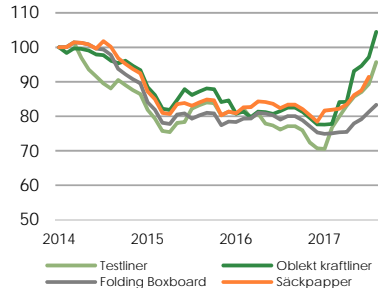
Index 100 = 2014 01

Källa: RISI, Skogsindustrierna

3.13 Prisutveckling förpackningsmaterial

Index 100 = 2014 01

Källa: RISI, Skogsindustrierna

Fortsatt positivt för förpackningsmaterial

Den europeiska förpackningsindustrin har haft en fortsatt stabil och gynnsam utveckling, till och med juni har tillverkningen stigit med 3,5 procent till nästan 24 miljoner ton. Utvecklingen för de olika segmenten varierar. För wellpappmaterial som är det enskilt största segmentet, har tillverkningen gått upp med fyra procent till 14,5 miljoner ton. Även kartong för förpackningar har fortsatt sin tillväxt, med en treprocentig ökning av produktionen för det första halvåret 2017. Tillverkningen har stigit till 7 miljoner ton. Det minsta segmentet är förpackningsmaterial, här har den europeiska tillverkningen ökat med 0,2 procent till 2,2 miljoner ton. **Se diagram 3.11.** Den europeiska tillverkningen av wellpappmaterial är i huvudsak returfiberbaserad medan den i Sverige främst är baserad på nyfiber. Ser vi till de europeiska leveranserna av wellpappmaterial består dessa till 82 procent av returfiberbaserat material. Leveranserna för de olika delarna av förpackningsmaterial har haft en positiv tillväxt under årets första sex månader. För wellpappmaterial har de europeiska leveranserna gått upp med fyra procent, ökningen för kartong för förpackningar var under samma period tre procent. De europeiska leveranserna av förpackningspapper visar en uppgång med två procent.

Prisutveckling

Prisutvecklingen i Tyskland får här tjäna som indikator på prisutvecklingen i lokal valuta för svenska exportleveranser, eftersom Tyskland är Sveriges sammantaget enskilt största exportmarknad för papper. Prisutvecklingen kan vara annorlunda på andra viktiga marknader såsom Storbritannien, USA och Kina. Även för enskilda kvaliteter från ett företag kan prisutvecklingen vara annorlunda än den generella bild som ges här. Källa för prisuppgifterna är RISI.

Priserna för grafiskt papper har under de senaste åren haft en stadigt nedåtgående kurva. Priserna för de olika grafiska kvaliteterna är långt från de tidigare pristoppar och har legat på en låg nivå de senaste åren, men sedan maj har det genomsnittliga priset för de olika kvaliteterna förändrats uppåt. Snittpriset är fortfarande på en låg nivå. Under sommaren verkar de tidigare indikationerna om prisförändringar ha gått igenom. Det genomsnittliga priset för tidningspapper har sedan maj stigit, även snittpriset för SC-papper har förändrats uppåt under de senaste tre månaderna, liksom priset för LWC. Det obestrukna träfria pappret, där kontorspapper ingår, har haft en stadigt uppåtgående kurva under hela året. **Se diagram 3.12.**

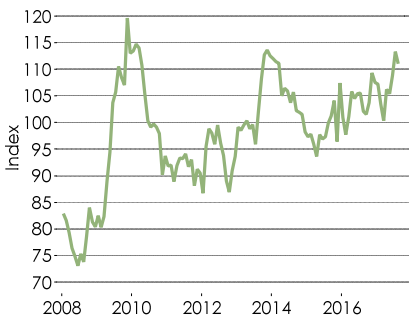
Även prisbilden för förpackningsmaterial har varierat under de senaste åren. Priserna för de olika kvaliteterna inom wellpappmaterial har utvecklats bra. Snittpriset för oblekt kraftliner har sedan årets början höjts i tre steg, under augusti har priset ökat inom hela den europeiska marknaden. Priset för oblekt testliner har haft en stark prisuppgång under året. Prisutvecklingen är ett resultat av en stark efterfrågan i Europa. Prisutvecklingen för folding boxboard, som används bland annat för livsmedelsförpackningar, läkemedelsförpackningar och grafiska applikationer, har också varit positiv, men dock inte i lika snabb takt. Sedan början av året har priset gått upp med elva procent. Prisuppgången för säckpapper har varit gynnsam under året, priset har stigit under hela året men framförallt i perioden maj till och med juni. Det förväntas ske prishöjningar under det tredje kvartalet, då efterfrågetrycket på säckpapper är högt i Europa. **Se diagram 3.13.**

5. Sågade trävaror

Magnus Niklasson

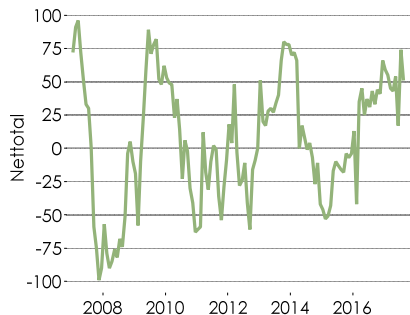
- Bra marknad för sågverken i höst
- Ökande produktion i omvärlden
- Kronkursen och stigande råvarukostnad är orosmoln

4.1 Konfidensindikator. Sågverk

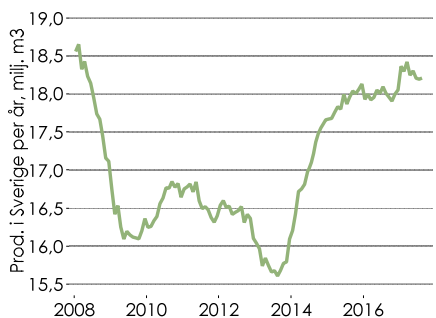
Källa: Konjunkturbarometern, KI

4.2 Prisutveckling trävaror. Sågverkens förväntningar

Källa: Konjunkturbarometern, KI

4.3 Produktionen i Sverige ökar marginellt

Källa: SI

Bra marknad för sågverken

Trävarumarknaden är i god form i början av hösten, men ett antal negativa trender hotar vid horisonten. Den höga byggaktiviteten i många länder skapar bra efterfrågan på träprodukter. Tredje kvartalet blev det sjätte i rad med stigande priser. Men svagare dollar och pund gör att prishöjningarna på flera marknader begränsas eller uteblir helt när företagen räknar om till svenska kronor. Samtidigt åter stigande råvarukostnader på lönsamheten.

Konjunkturinstitutets konfidensindikator för sågverk ger emellertid en ganska entydigt positiv bild av läget. **Se diagram 4.1.** Ända sedan vintern 2015–2016 har indexet hållit sig på nivåer över normalnivån 100, även om utvecklingen under perioden varit något mer skakig än tidigare. I juli och augusti har indexet klättrat upp till nivåer som bara nåtts vid tidigare konjunkturtoppar. Alltsedan finanskrisen 2008 kan en långsiktig positiv trend konstateras med toppar 2010 och 2013. Bottnarna har successivt legat på allt högre nivåer.

I förra rapporten noterade vi att förväntningarna på prishöjningar minskade kraftigt i juni, enligt Konjunkturinstitutets enkät. Precis som vi trodde var detta endast tillfälligt och sågverken är nu åter mer positiva om prisutvecklingen på kort sikt. **Se diagram 4.2.**

Framst utom Sverige ökar trävaruproduktionen i relativt hög takt. Då konsumtionen av trä, såväl i Sverige som globalt, förväntas växa något långsammare från och med nästa år, är förstas den höga produktionstakten ett orosmoln. Marknadsbalansen kan relativt snabbt tippa över från säljarnas till köparnas marknad.

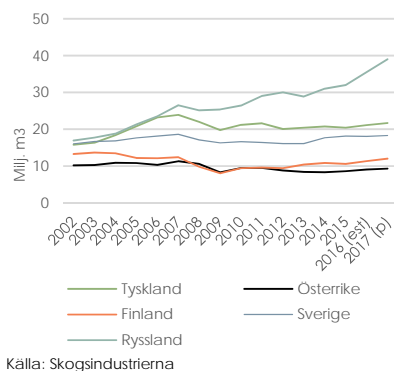
Det finns emellertid inte några tecken på att detta skulle inträffa närmsta tiden. Tvärtom upplevs marknaden som god just nu, vilket alltså bekräftas av konjunkturbarometrarna.

Sveriges produktion ökar marginellt

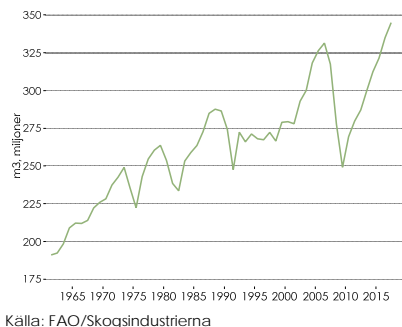
Produktionen i Sverige var till och med augusti en procent högre än förra året. Utvecklingen är likartad för både gran och tall. I södra delen av landet har produktionen minskat med 4 procent medan den har ökat i ungefär samma storleksordning i övriga delar av landet. **Se diagram 4.3.**

Med tanke på de relativt goda tiderna är trenden med minskande produktion i södra Sverige – landets största region för trävaruproduktion – till synes underlig. Orsaken är att svag lönsamhet på många sågverk under lång tid lett till att några sågverk försvunnit sedan i fjol och några andra producerar lite mindre. Sågverken har inte haft råd att konkurrera om den dyra råvaran med tillräcklig lönsamhet. Vi tror emellertid inte att produktionstakten i södra Sverige minskar ytterligare, utan att lägstanivån nu är nådd. Längre norrut har produktionen sakta men säkert ökat i fem års tid. Vi ser alltså tydligt olika utveckling beroende var i landet man tittar.

4.4 Europas barrträproduktion per land

4.5 Global barrträproduktion på rekordnivå

4.6 Positiv trend för leveranser till svenska marknaden

Andra länder ökar produktionen mer

Om vi vidgar perspektivet och blickar utanför Sverige så tror vi att produktionen i år ökar med 2–3 procent i **Europa**, förutom Ryssland. Inte minst Finland bidrar med relativt kraftigt ökad produktion. **Se diagram 4.4.**

Hur den **ryska produktionen** utvecklas är svårare att greppa, men enligt tillgänglig statistik fortsätter produktionen för andra året att öka mycket snabbt, sannolikt med runt 10 procent i årstakt. Det betyder ett ökat utbud med nästan fem miljoner kubikmeter från Ryssland bara i år. Hittills har ökningen av Rysslands produktion helt och hållet exporterats till den kinesiska marknaden. Att Rysslands produktionsökning även fortsättningsvis kan fångas upp av Kina är viktigt för den totala marknadsbalansen.

Om vi räknar med att så blir fallet känns Europas produktionsökning med 2–3 procent inte särskilt oroande eftersom konsumtionsökningen i samma område sannolikt är något större. Samtidigt tror vi – mer om det längre fram – att nettoexporten från Europa kan fortsätta att öka något. Bilden av en underskottsmarknad i Europa den närmaste tiden förstärks därmed.

Produktionen i **Nordamerika** är relativt återhållen i förhållande till den höga byggaktivitet som råder på världens största trävarumarknad. Produktionen i de traditionellt stora producentregionerna i västra Kanada och nordvästra USA verkar ha slagit i taket och ökar inte. Hela ökningen sker istället i USA:s sydstaterna och östra Kanada. Sedan i somras har utbudet ytterligare begränsats av omfattande skogsbränder i västra Kanada och nordvästra USA. Första halvåret ökade produktionen i Nordamerika inte mer än knappt 3 procent enligt tillgänglig statistik.

Sammanfattningsvis bedömer vi att en **global produktionsökning** med drygt tre procent kan förväntas i år. Därmed produceras nästan 350 miljoner kubikmeter trävaror, vilket är den högsta nivån någonsin. **Se diagram 4.5.** Sedan 2009 är ökningen nästan 100 miljoner kubikmeter eller 40 procent. Den är den största och brantaste uppgången av träkonsumtion någonsin. Som vi skrev om i förra rapporten är ökningen av trä dock bara en bråkdel av motsvarande ökning av såväl BNP som papper och många delvis konkurrerande material.

Den svenska marknaden står stark

Sågverkens lager av färdiga produkter är nu efter sommaren klart lägre än för ett år sedan; leveranserna har alltså utvecklats bra. Det är så pass ont om varor på sågverkens lagerhyllor så att man här och var kan tala om brist. Det är inte minst den starka inhemska marknaden som bidrar till detta.

Sedan förra rapporten har vi reviderat upp statistiken för leveranser till svenska marknaden. Våra siffror visar därmed en positiv trend, vilket stämmer väl överens med hur sågverken upplever situationen. Det är främst bygghandeln och virke till husbyggnation som går bra. **Se diagram 4.6.** Av diagrammet framgår dock att konsumtionen fortfarande är lägre än under högkonjunkturen 2006–2007. Även om bygghandeln och husfabrikerna konsumerar mycket idag har övriga segment som emballage, möbler och virke till jordbrukssektorn sannolikt minskat.

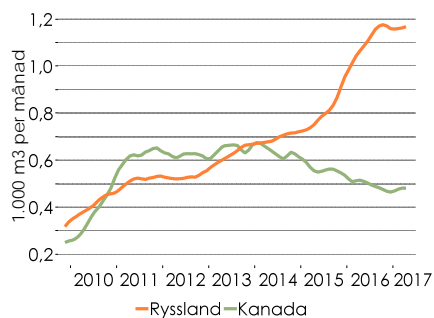
Att renovering och tillbyggnad (ROT) fortsätter att växa kommer att vara avgörande för träkonsumtionen i Sverige framöver. En stor potential finns även i massivträbyggande som korslaminerat trä (KL-trä). Traditionellt volymbyggande bidrar givetvis också, men konsumtionen av trä per enhet är betydligt mer blygsam. Mer om detta kan du läsa i Carl Wangels krönika.

Sveriges export av trävaror första halvåret 2017

	Januari- Juni	Januari- Juni
	Sågat och hyvlat (1000 m3)	Förändring jämfört med förra året
Sverige	2 677	
Storbritannien	1384	-2%
Tyskland	489	-9%
Nederländerna	501	5%
Danmark	449	-10%
Norge	535	8%
Övriga Europa	863	
Export Europa	4 222	-1%
Egypten	574	-4%
Algeriet	140	-50%
Övriga Afrika	303	
Mellanöstern	250	-12%
Japan	417	12%
Kina	503	18%
Övriga Ostasien	89	
USA	214	70%
Övrigt	88	
Total Export	6801	0%

Källa: SCB

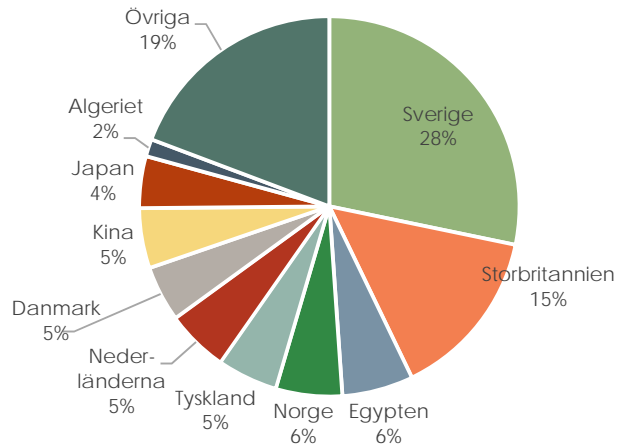
4.8 Export till Kina: Kanada minskar

Sveriges export: Mindre andel av växande marknad

Diagram 4.7 visar hur exportvolymerna fördelades per marknad under första halvåret.

4.7 Svenska sågverks leveranser januari-juni 2017, fördelning per marknad

Under första halvåret var de svenska exportvolymerna oförändrade jämfört med samma period förra året. Eftersom exportpriset i snitt steg med åtta procent ökade emellertid *värdet* av exporten till 14,1 miljarder kronor under första halvåret.

Eftersom Sveriges produktion - och därmed även exporten - ökar mindre än den globala konsumtionen tappar våra sågverk marknadsandelar. Visserligen är höga världsmarknadsandelar knappast målsättningen för branschen, det handlar ju istället om att skapa värden. Ett konstaterande är dock att minskningen skett trots att kronan under de senaste åren mestadels varit relativt svag. Valutan är alltså inte orsaken.

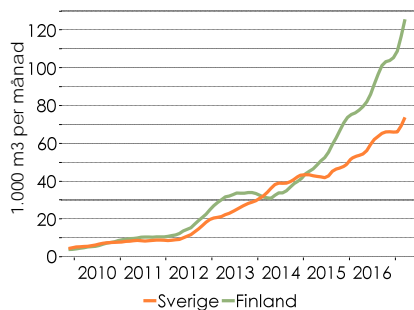
Svenska sågverk exporterar till många länder

Låt oss titta på hur försäljningen till de stora svenska marknaderna utvecklas. Se diagram 4.10 på nästa sida. Ett slående mönster är att - förutom Storbritannien (ej med på diagrammet) som volymmässigt är i särklass - de stora exportmarknaderna storleksmässigt trängs allt mer kring nivån strax under en miljon kubikmeter per år. Det stärker bilden av att svenska sågverk exporterar till många olika marknader; med förbättrad riskspridning som effekt.

Kina och USA sticker emellertid ut som de två snabbast växande marknaderna. Kina ökade under första halvåret med 18 procent och blev vår fjärde största exportmarknad efter Storbritannien, Egypten och Norge. Diagram 4.9 visar den snabba ökningen till och med juni i år. Ökningstakten i försäljningen till Kina har dock kommit av sig en del de senaste månaderna, vilket pekar mot att ökningen kan bli något mer begränsad i år än vi tidigare trott.

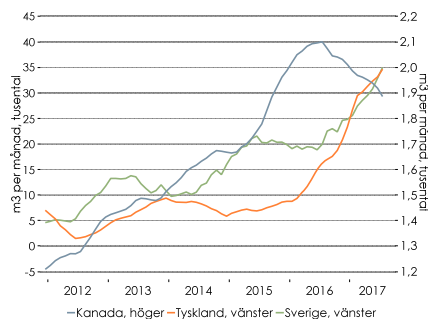
När man tittar på Kinas import från *andra länder* blir det tydligt hur Kanada förlorar marknadsandelar medan Ryssland, Sverige och Finland ökar snabbt. Se diagram 4.8 och 4.9. Efterfrågan ökar så snabbt i Kina att hela ökningen av Rysslands produktion kan säljas dit. Återigen, det går knappast att överskatta vikten av Kinas utveckling för trävarumarknaden globalt.

4.9 Export till Kina: Finland och Sverige ökar

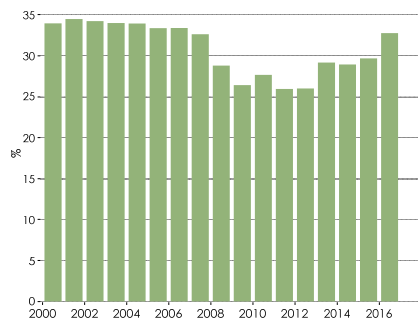
Källa: Skogsindustrierna

4.11 Export av trävaror till USA

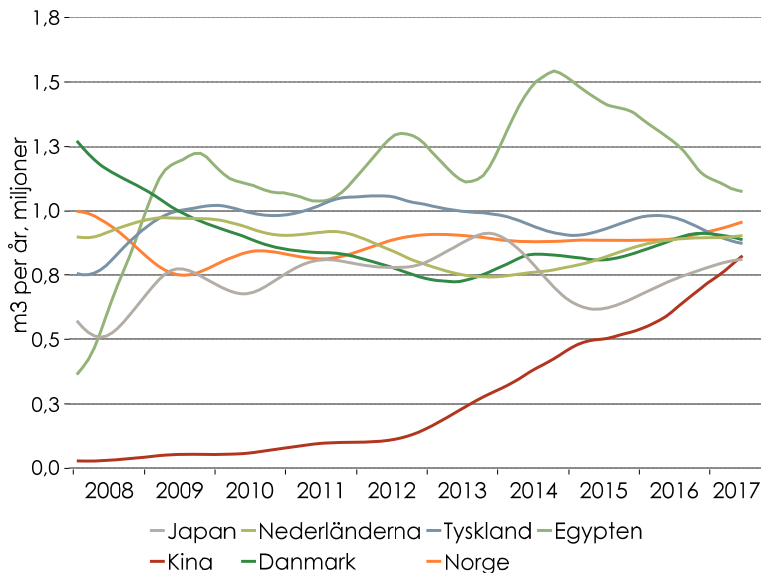
Källa: Skogsindustrierna

4.12 Kanadas andel av USA:s trävarukonsumtion

Källa: Skogsindustrierna

4.10 Konvergerande svenska exportvolym

Källa: SvanData

Svåranalyserad USA-marknad

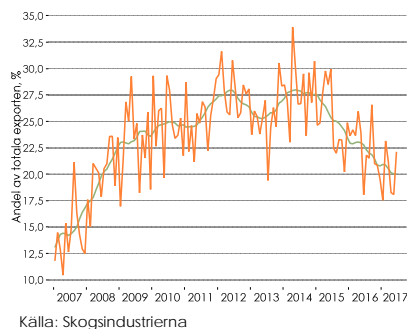
På USA-marknaden ökar alltså svenska sågverk också volymerna. Hittills i år har försäljningen ungefär fördubblats. Kanada är annars den i särklass största leverantören till USA. Det framgår tydligt av **diagram 4.11**. (Obs, olika skalor.)

USA-marknaden är för närvarande ganska speciell. Flera faktorer har bidragit till detta. Bygget är på den högsta nivån sedan 2007, vilket bidrar till god efterfrågan. Orkanssongens härjningar i Texas och Florida kan också komma att öka efterfrågan, även om den effekten väntas komma senare. Initialt blir det snarare en paus i konsumtionen.

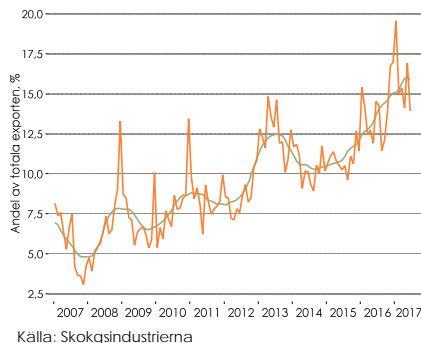
Vi har tidigare skrivit om handelsdispyten mellan USA och Kanada och de straffullar som USA delvis redan har infört på trävaror från Kanada. Slutgiltigt beslut från USA om deras agerande väntas först i slutet av året och även då kommer sista ordet sannolikt inte att vara sagt.

Det talas om att en mer bestående förhandlingsöverenskommelse som skulle kunna resultera i kvoterad export av trä från Kanada till USA. Varianter på denna lösning har funnits tidigare. En tänkbar högsta tillåtna nivå för den kanadensiska exporten som nämnts i spektionerna är 30 procent av USA:s trävarukonsumtion. Av **diagram 4.12** framgår att 2016 översteg Kanadas andel av USA:s konsumtion 30 procent för första gången sedan finanskrisen. En kvotnivå på 30 procent skulle därmed år 2016 innebära ca 2 miljoner kubikmeter mindre export till USA. Amerikanska sågverk hoppas förstås att den försäljning som överstiger kvoten ska tillfalla dem. Eftersom övriga exportländer, till exempel Sverige inte innefattas av kvoten, skulle det även öppna för ökad export till USA från Europa. Samtidigt skulle konkurrensen av kanadensiska trävaror kunna komma att öka på andra marknader. **Diagram 4.11** visar också att trenden de senaste månaderna är minskad export av trävaror från Kanada till USA.

4.13 Minskning av Sveriges trävaruexport till Nordafrika och Mellanöstern

4.14 Ökning av Sveriges trävaruexport till Östasien

Det är svårt att överblicka såväl de kort- och långsiktiga konsekvenserna av dispyten och följderna av olika utgångar. Vi kan konstatera att USA-marknaden brukar vara väldigt volatil och mycket tyder på att det fortsätter så.

Sveriges export ökar till Ostasien och minskar till Nordafrika

Exporten till Nordafrika och Mellanöstern har fortsatt att minska stadigt. Importlicenskrav för import av trä till vår näst största marknad Algeriet har bidragit till mycket låg export dit hittills i år. Även om en återhämtning kan förväntas kommer de förlorade volymerna inte att tas igen. **Diagram 4.13 och 4.14** visar hur importen minskar till marknaderna i Nordafrika och Mellanöstern medan den ökar till de östasiatiska marknaderna.

Sex kvartal med uppgång

Sammanfattningsvis är situationen bra för sågverken. Men valutan, råvarupri-serna och ökande produktion hotar runt hörnet. Trävarumarknaden är historiskt sett starkt cyklisk. Uppgången har nu pågått sex kvartal, vilket är lika med den genomsnittliga längden på uppgångarna. Den goda, och stabila efterfrågan ökar dock sannolikheten för att uppgångsperioden ska bli längre.

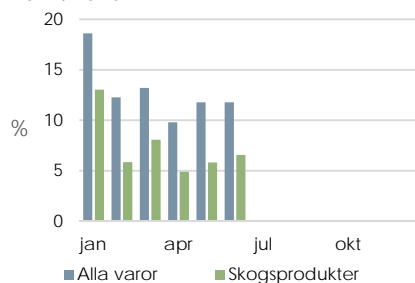

6. Exportvärde

Katrin Heinsoo

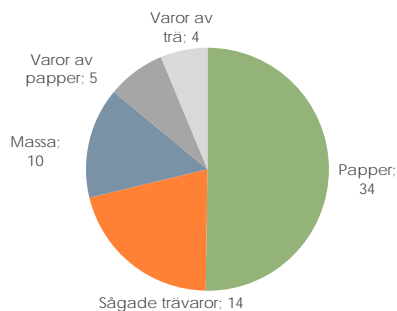
- Exportvärdet fortsatt uppåt

5.1 Procentuell förändring av exportvärde för skogsindustriprodukter samt alla varor, ackumulerat januari-juni 2017/2016

Källa: SCB, Skogsindustrierna

5.2 Exportvärde, 67 miljarder kronor januari-juni 2017

Källa: SCB, Skogsindustrierna

Värdet av exporten har fortsatt uppåt

Enligt SCB:s senaste statistik har den totala varuexporten i volym från Sverige gått upp med fyra procent under årets första sex månader jämfört med motsvarande period föregående år. Värdet av den svenska varuexporten har under perioden gått upp med tolv procent till 653 miljarder kronor. Värdet av importen har stigit med elva procent och importvärdet uppgick till 650 miljarder kronor. Det har gett ett handelsnetto på 3 miljarder för det första halvåret 2017 (motsvarande siffra 2016 var 1 miljard kronor).

Utvecklingen för de olika varuområdena har varit positiv. Exportvärdet för verkstadsprodukter har gått upp med nio procent till 297 miljarder kronor, värdet för mineralvaror har stigit med 27 procent till 69 miljarder kronor medan energivaror har ökat med 35 procent till 43 miljarder kronor. **Se diagram 5.1.**

Asien steg med 21 procent, och exporten till Kina har gått upp med 32 procent. Värdet för skogsindustrins export till EU har gått uppåt med tre procent och exportvärdet för leveranserna till Asien har under samma period ökat med 15 procent.

Utvecklingen för skogsprodukter har varit stabil under första halvåret. Exportvärdet av skogsprodukter för årets första sex månader har ökat med sex procent till 67 miljarder kronor. Tillväxten för de olika segmenten inom skogsprodukter varierar, men alla delar visar en positiv utveckling. Exportvärdet för sågade trävaror har stigit med sju procent till 14,1 miljarder kronor. För massa har värdet ökat till 9,9 miljarder kronor, en ökning med fem procent. Exportvärdet för papper har gått upp med sex procent till 33,6 miljarder kronor. Värdet för de förädlade varorna av papper och trä har ökat med elva procent till 9,4 miljarder kronor. **Se diagram 5.2.**

Om svensk skogsindustri

Skogsindustrin är en av Sveriges viktigaste basindustrier. Av svensk industris sysselsättning, omsättning och förädlingsvärde svarar skogsindustrin för 9 – 12 procent. Andelen av den svenska varuexporten är 11 procent, vilket motsvarade 125 miljarder kronor år 2016. Den svenska skogsindustrin är starkt exportinriktad. Av massa- och pappersproduktionen exporteras nära 90 procent, och motsvarande för sågade trävaror är nära 75 procent. Sverige är världens tredje största exportör sammanlagt av papper, pappersmassa och sågade trävaror.

Om Skogsindustrierna

Skogsindustrierna företräder företag inom massa-, pappers- och den trämekaniska industrin. Med siktet inställt på att driva tillväxt i världens bioekonomi är vår uppgift att stärka företagens konkurrenskraft och verka för en ökad användning av skogsbaserade produkter. I verksamheten ingår Svenskt Trä & sekretariatet för Biolnnovation.

Om rapporten "Så går det för skogsindustrin"

"Så går det för skogsindustrin" är en redogörelse för utvecklingen och läget för skogsindustrin och dess delbranscher sågverks-, massa- och pappersindustrin. Rapporten innehåller även en prognos för den ekonomiska utvecklingen i världen i allmänhet och för svensk skogsindustri i synnerhet. Informationen baseras på officiell statistik och på Skogsindustriernas statistik. Rapporten kommer ut tre till fyra gånger per år och riktar sig till en bred läsekrets av beslutsfattare, journalister, analytiker och andra intressenter. Rapporten finns på skogsindustrierna.se

Kontakt: Mats Kinnwall

Skogsindustrierna
Box 55525
102 04 Stockholm
mats.kinnwall@skogsindustrierna.se
Telefon: 08 762 72 66

